

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 9 decembrie 2022
(OR. en)

15869/22

COPEN 439
CRIMORG 179
ENFOPOL 635
ENV 1280
JAI 1653
CATS 73

NOTĂ

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Destinatar: Delegațiile

Subiect: **Raport de monitorizare final referitor la cea de a opta rundă de evaluări reciproce privind „Punerea concretă în aplicare și funcționarea politicilor europene privind prevenirea și combaterea infracțiunilor împotriva mediului”**

**Raport de monitorizare final referitor la cea de a opta rundă de evaluări
reciproce privind „Punerea concretă în aplicare și funcționarea politicilor
europene privind prevenirea și combaterea infracțiunilor împotriva mediului”**

Cuprins

1. INTRODUCERE.....	4
2. CONSTATĂRI ÎN URMA RAPOARTELOR	6
2.1 Analiză generală.....	6
2.2 Analiză pe teme.....	6
2.2.1 Intensificarea cooperării dintre autoritățile naționale competente	7
2.2.2 Îmbunătățirea formării privind infracțiunile împotriva mediului	7
2.2.3 Specializarea autorităților competente	8
2.2.4 Statistici.....	9
2.2.5 Consolidarea bugetului și a personalului dedicat infracțiunilor împotriva mediului	10
2.2.6 Consolidarea abordării strategice pentru combaterea infracțiunilor împotriva mediului	10
2.2.7 Intensificarea cooperării dintre sectorul public și cel privat	11
2.2.8 Alte teme	11
3. CONCLUZIE	13

1. INTRODUCERE

În urma adoptării Acțiunii comune din 5 decembrie 1997¹ (denumită în continuare „acțiunea comună”), a fost instituit un mecanism pentru evaluarea aplicării și a punerii în practică la nivel național a angajamentelor internaționale în domeniul luptei împotriva criminalității organizate. În conformitate cu articolul 2 din acțiunea comună, Grupul de lucru pentru chestiuni generale, inclusiv evaluare (GENVAL) a decis la 14 decembrie 2016 ca cea de a opta rundă de evaluări reciproce să fie dedicată punerii concrete în aplicare și funcționării politicilor europene privind prevenirea și combaterea infracțiunilor împotriva mediului².

În cadrul reuniunii sale din 5 mai 2017, GENVAL a aprobat chestionarul de evaluare³ pentru cea de a opta rundă de evaluări reciproce, precum și ordinea vizitelor de evaluare reciprocă⁴.

Procesul de evaluare s-a desfășurat în perioada septembrie 2017-martie 2019 și a urmat un model coerent cu cel din rundele precedente de evaluări. În acest scop, în urma fiecărei vizite de evaluare a fost elaborat un raport care oferă o descriere factuală a structurilor organizaționale și a practicilor juridice relevante ale statului membru evaluat. Rapoartele de țară respective au identificat, de asemenea, atât domeniile care necesită îmbunătățiri, cât și domeniile de bune practici, precum și recomandări pe care echipa de evaluare le-a considerat adecvate pentru a raționaliza și a îmbunătăți în continuare combaterea infracțiunilor împotriva mediului la nivelul UE. Raportul final privind cea de a opta rundă de evaluări reciproce⁵ conținând recomandări a fost adoptat de Consiliu la 2-3 decembrie 2019.

¹ Acțiunea comună din 5 decembrie 1997 (97/827/JAI), JO L 344, 15.12.1997, p. 7-9.

² ST 15196/16.

³ ST 7752/17 REV 1.

⁴ ST 7834/17 REV 1.

⁵ ST 14852/19.

Fiecare stat membru a trebuit să prezinte, după o perioadă de 18 luni, un raport de monitorizare privind punerea în aplicare a recomandărilor care i-au fost adresate în raportul de țară respectiv. Secretariatul General al Consiliului a primit rapoartele de monitorizare din partea tuturor statelor membre. Șapte rapoarte de monitorizare au fost prezentate în cadrul reuniunii COPEN din 7 martie 2022⁶.

În cadrul reuniunii COPEN din 15 iulie 2022 și al reuniunii Grupului de lucru pentru asigurarea respectării legii din 20 iulie 2022, președinția a invitat delegațiile care au dorit în mod explicit ca raportul lor de monitorizare a celei de a opta runde de evaluare să fie prezentat în cadrul unei viitoare reuniuni a Grupului de lucru pentru asigurarea respectării legii/COPEN, înainte de prezentarea unui raport de monitorizare final, să informeze președinția și Secretariatul General al Consiliului în consecință⁷. Un stat membru și-a exprimat dorința de a-și prezenta raportul de monitorizare⁸.

În numele președinției, Secretariatul General al Consiliului a analizat cu atenție informațiile furnizate de statele membre cu privire la punerea în aplicare a recomandărilor. Ar trebui subliniat că mai multe recomandări se referă la structura unică a statelor membre respective și, prin urmare, aceste recomandări nu sunt în întregime identice. Totuși, numitorii comuni au permis clasificarea pe categorii, facilitând analiza detaliată de mai jos.

⁶ Au fost discutate următoarele rapoarte de monitorizare: Suedia (ST 9882/19), Țările de Jos (ST 8951/20), Slovacia (ST 5792/20), Germania (ST 9639/20), Belgia (ST 7669/1/20 REV 1), Republica Cehă (ST 8952/2/20 REV 2) și Portugalia (ST 5769/1/21 REV 1).

⁷ WK 9127/22.

⁸ Croația și-a exprimat interesul de a-și prezenta raportul de monitorizare (ST 5446/22), prezentare care va avea loc în cadrul următoarei reuniuni comune a Grupului de lucru pentru asigurarea respectării legii/COPEN.

2. CONSTATĂRI ÎN URMA RAPOARTELOR

2.1. Analiză generală

Toate statele membre au transmis Secretariatului General al Consiliului rapoartele de monitorizare.

Din cele 334 de recomandări care au fost adresate statelor membre care și-au prezentat rapoartele de monitorizare:

- 205 recomandări au fost puse în aplicare (ceea ce reprezintă 61 % din total);
- 77 de recomandări au fost puse în aplicare parțial sau sunt în curs de aplicare (ceea ce reprezintă 23 % din total);
- 52 de recomandări nu au fost puse în aplicare (ceea ce reprezintă 16 % din total).

Aceste cifre arată că, în general, statele membre au urmat recomandările adresate de experți. Dacă se adaugă recomandările puse în aplicare la cele care au fost puse în aplicare parțial sau sunt în curs de aplicare, procentul este de 84 % din total. Ținând seama de faptul că, pentru unele recomandări, perioada de monitorizare de 18 luni poate fi scurtă, în special în cazul modificărilor legislative, se poate aștepta acest grad de îndeplinire.

2.2. Analiză pe teme

Recomandările făcute de echipele de evaluare statelor membre sunt clasificate pe teme. Cele mai importante teme cu cel mai mare număr de recomandări sunt evidențiate mai jos.

2.2.1. Intensificarea cooperării dintre autoritățile naționale competente

Tema care a atras cel mai mult atenția echipelor de evaluare a fost cooperarea dintre autoritățile competente în combaterea infracțiunilor împotriva mediului. În acest domeniu, experții au formulat 53 de recomandări, reprezentând aproape 16 % din totalul recomandărilor adresate statelor membre. Prin urmare, experții consideră cooperarea dintre autoritățile naționale competente drept una dintre cele mai importante priorități. Acest lucru este perfect de înțeles într-un domeniu care implică mai multe părți interesate.

Din aceste 53 de recomandări:

- 40 de recomandări au fost puse în aplicare (75 % din total);
- 9 recomandări au fost puse în aplicare parțial sau sunt în curs de aplicare (17 % din total) și
- 4 recomandări nu au fost puse în aplicare (8 % din total).

Aceste cifre arată că statele membre au urmat recomandările formulate de experți. Printre diferitele realizări menționate în rapoartele de monitorizare, ar putea fi menționate înființarea unui Grup operativ pentru securitatea națională în domeniul mediului (NEST), semnarea de acorduri între autoritățile naționale competente, desemnarea unor puncte de contact, crearea de grupuri de lucru transversale sau accesul la diferite baze de date.

Dificultățile legate de nepunerea în aplicare a recomandărilor în acest domeniu sunt rezultatul unor probleme constituționale sau legislative.

2.2.2. Îmbunătățirea formării privind infracțiunile împotriva mediului

Formarea a constituit a doua temă care a determinat experții să formuleze recomandări. În acest domeniu, statelor membre li s-au adresat 40 de recomandări, ceea ce reprezintă 12 % din numărul total de recomandări. În mod clar, experții au constatat că nivelul de cunoștințe al diferitelor părți interesate în combaterea infracțiunilor împotriva mediului poate fi îmbunătățit.

Din aceste 40 de recomandări:

- 33 de recomandări au fost puse în aplicare (83 % din total);
- 3 recomandări au fost puse în aplicare parțial sau sunt în curs de aplicare (7 % din total) și
- 4 recomandări nu au fost puse în aplicare (10 % din total).

Rapoartele de monitorizare arată că statele membre au depus eforturi reale pentru a da curs recomandărilor legate de formare. Acestea au creat noi cursuri de formare (inclusiv cursuri de formare online) pentru autoritățile competente. În plus, au fost organizate ateliere și cursuri de formare comune pentru diferite autorități relevante.

Aceste cifre arată că statele membre urmează calea potrivită pentru a îmbunătăți cunoștințele în rândul tuturor părților interesate relevante și ar trebui să își mențină eforturile. Totuși, din cauza pandemiei sau având în vedere independența sistemului judiciar, unele state membre nu au fost în măsură să pună în aplicare recomandările.

2.2.3. Specializarea autorităților competente

Al treilea domeniu de îmbunătățire subliniat de experți este specializarea autorităților competente. Într-adevăr, 30 de recomandări au fost legate de această temă, ceea ce reprezintă aproape 9 % din totalul recomandărilor.

Din aceste 30 de recomandări:

- 16 recomandări au fost puse în aplicare (53 % din total);
- 9 recomandări au fost puse în aplicare parțial sau sunt în curs de aplicare (20 % din total) și
- 5 recomandări nu au fost puse în aplicare (17 % din total).

Mai mult de jumătate din recomandări au fost puse în aplicare aici, iar statele membre au instituit rețele naționale în cadrul unor organisme competente și au desemnat procurori specializați sau agenți de poliție/anchetatori specializați.

Totuși, se pare că statele membre au întâmpinat dificultăți în a merge mai departe în ceea ce privește specializarea autorităților competente. Principalul motiv pare să fie nevoia de timp pentru a înființa unități specializate, în special în cadrul poliției. Statele membre au subliniat, de asemenea, dificultatea de a numi procurori specializați în țările lor sau de a face din specializarea în infracțiunile împotriva mediului o condiție prealabilă înainte de numirea unui procuror. În plus, unele state membre au subliniat că numărul de cauze penale în materie de infracțiuni împotriva mediului nu este suficient pentru a necesita o specializare în cadrul sistemului judiciar.

2.2.4. Statistici

Un alt aspect important este lipsa de statistici: statelor membre li s-au adresat 26 de recomandări privind îmbunătățirea colectării de date pentru a avea o imagine mai clară a infracțiunilor împotriva mediului.

Din aceste 26 de recomandări:

- 8 recomandări au fost puse în aplicare (30 % din total);
- 11 recomandări au fost puse în aplicare parțial sau sunt în curs de aplicare (42 % din total) și
- 7 recomandări nu au fost puse în aplicare (27 % din total).

În mod evident, în acest domeniu, statele membre întâmpină dificultăți în a respecta recomandările. Unele state membre au reușit să asigure sau lucrează la o modalitate de a asigura un mai bun schimb de informații și o mai bună colectare de informații între autoritățile competente în combaterea infracțiunilor împotriva mediului și de a le integra într-un singur sistem. În plus, unele state membre își publică statisticile privind infracțiunile împotriva mediului.

Rapoartele de monitorizare arată că principala provocare în acest domeniu este crearea unei baze de date integrate care să colecteze toate contribuțiile diferitelor autorități competente. Există probleme tehnice care fac ca conexiunile dintre bazele de date existente să fie complicate sau imposibil de realizat. Câteva state membre au subliniat, de asemenea, că nu este clar exact ce tip de date se așteaptă.

2.2.5. Consolidarea bugetului și a personalului dedicat infracțiunilor împotriva mediului

Un alt aspect important pentru echipele de evaluare a fost necesitatea de a aloca fonduri dedicate în mod special combaterii infracțiunilor împotriva mediului și de a consolida personalul autorităților competente. În acest domeniu, experții au formulat 25 de recomandări (7,5 % din numărul total de recomandări).

Din aceste 25 de recomandări:

- 15 recomandări au fost puse în aplicare (60 % din total);
- 3 recomandări au fost puse în aplicare parțial sau sunt în curs de aplicare (12 % din total) și
- 7 recomandări nu au fost puse în aplicare (28 % din total).

Mai mult de jumătate din recomandări au fost puse în aplicare: mai multe state membre au recrutat personal în cadrul agențiilor vamale, polițienești sau de mediu. În plus, unele state membre și-au majorat bugetul alocat sistemului judiciar și poliției.

Totuși, un număr semnificativ de state membre nu au fost în măsură să dea curs recomandărilor. Motivele invocate sunt dificultățile atât în privința găsirii de fonduri suplimentare pentru angajarea de personal, cât și în privința alocării acestora către bugetul pentru combaterea infracțiunilor împotriva mediului. Cu privire la acest al doilea punct, unele state membre au, de asemenea, probleme juridice în ceea ce privește alocarea de fonduri în mod specific pentru combaterea infracțiunilor împotriva mediului.

2.2.6. Consolidarea abordării strategice pentru combaterea infracțiunilor împotriva mediului

Statelor membre li s-au adresat 24 de recomandări (7 %) în vederea elaborării unei strategii naționale unice de mediu, care să stabilească priorități și resurse pentru combaterea infracțiunilor împotriva mediului și să stabilească totodată rolurile diferiților actori și modalitățile cooperării lor în acest domeniu.

Din aceste 24 de recomandări:

- 17 recomandări au fost puse în aplicare (70 % din total);
- 6 recomandări au fost puse în aplicare parțial sau sunt în curs de aplicare (25 % din total) și
- o recomandare nu a fost pusă în aplicare (5 % din total).

În acest domeniu, statele membre au urmat în mare măsură recomandările formulate de experți. Rapoartele de monitorizare descriu planurile strategice pe termen lung care implică autoritățile naționale competente sau ministerele care sunt responsabile de aceste autorități. Într-un raport de monitorizare se menționează chiar faptul că este creat un minister specific cu propria sa politică în domeniul combaterii infracțiunilor împotriva mediului.

2.2.7. Intensificarea cooperării dintre sectorul public și cel privat

Cooperarea dintre sectorul public și cel privat acoperă mai multe aspecte: aceasta cuprinde cooperarea dintre autoritățile publice și întreprinderile private sau organizațiile neguvernamentale, dar și campaniile publice și sensibilizarea publicului cu privire la aspectele de mediu. În acest domeniu au fost formulate 18 recomandări.

Din aceste 18 recomandări:

- 14 recomandări au fost puse în aplicare (78 % din total);
- 2 recomandări au fost puse în aplicare parțial sau sunt în curs de aplicare (11 % din total) și
- 2 recomandări nu au fost puse în aplicare (11 % din total).

Aproape toate statele membre au respectat recomandările. Acestea au raportat că au luat în considerare sensibilizarea publicului în planurile lor de acțiune pentru combaterea infracțiunilor împotriva mediului. În plus, autoritățile naționale competente au dezvoltat legături cu sectorul privat sau cu ONG-urile pentru a obține mai multe informații și a primi sprijin în anchetele lor.

2.2.8. Alte teme

Restul recomandărilor reprezintă aproximativ o treime din totalul recomandărilor adresate statelor membre.

Printre aceste recomandări, unele sunt legate de posibilitatea de a consolida cooperarea cu rețelele UE, cum ar fi *Rețeaua Uniunii Europene pentru punerea în aplicare și respectarea legislației din domeniul mediului* (IMPEL), *Rețeaua pentru combaterea infracțiunilor împotriva mediului* (EnviCrimeNet), *Rețeaua europeană a procurorilor pentru mediu* (ENPE) sau *Forumul Uniunii Europene al judecătorilor pentru mediu* (EUFJE). Recomandările au fost bine primite, iar statele membre au desemnat practicieni pentru a se alătura acestor rețele sau și-au îmbunătățit legăturile cu acestea.

O altă chestiune importantă a fost creșterea numărului de controale ale transferurilor de deșeuri și a calității acestor controale. Aproape toate recomandările pe această temă au fost respectate. Statele membre au găsit modalități diferite de a-și îndeplini obligațiile: au mărit numărul de angajați din cadrul autorităților competente și, ulterior, au mărit numărul controalelor sau au solicitat autorităților existente să efectueze controale suplimentare. De asemenea, au dezvoltat inspecții comune care implică diferite autorități competente, ceea ce permite utilizarea calităților diferitelor organisme în cadrul unui control unic. În plus, acestea diseminează bunele practici ale unor autorități competente către celelalte autorități.

Sugestiile de a corela mai bine infracțiunile împotriva mediului cu infracțiunile economice au fost aproape pe deplin respectate. Acest lucru a fost realizat de statele membre prin emiterea unei noi legi sau prin definirea de noi priorități în cadrul autorităților competente. Urmând aceeași cale, statele membre cărora li s-a recomandat să facă acest lucru au crescut nivelul amenzilor administrative, au adus modificări legislative sau au creat noi instrumente administrative, cum ar fi orientări pentru autoritățile competente.

Mai problematice au fost recomandările care sugerează o diferențiere între sancțiunile administrative și cele penale. Unele state membre și-au revizuit legislația sau intenționează să facă acest lucru, iar alte state membre au considerat că actualele criterii existente sunt suficiente pentru a face această distincție.

O altă temă importantă a fost legată de crearea unui sistem de analiză a riscurilor. Dintre statele membre cărora li s-a recomandat acest lucru, doar câteva au reușit să pună în aplicare recomandarea în cele 18 luni dedicate monitorizării. Alte state membre au nevoie de mai mult timp, ceea ce este de înțeles atunci când se creează o nouă platformă sau când punerea în aplicare se realizează treptat.

3. CONCLUZIE

Având în vedere numărul de recomandări care au fost puse în aplicare, inclusiv recomandările care au fost puse în aplicare parțial sau sunt în curs de aplicare, statele membre au considerat că recomandările formulate de echipele de evaluare în rapoartele de țară respective sunt relevante pentru combaterea infracțiunilor împotriva mediului.

Ar trebui să se facă trimitere la negocierile în curs referitoare la proiectul de *directivă privind protecția mediului prin intermediul dreptului penal și de înlocuire a Directivei 2008/99/CE*⁹. Propunerea urmărește să îmbunătățească cadrul juridic al UE pentru combaterea infracțiunilor împotriva mediului și să sporească precizia, securitatea juridică și eficacitatea acestuia. Aceste măsuri vor îmbunătăți cadrul care sprijină activitatea crucială desfășurată de profesioniștii din domeniul combaterii criminalității, cum ar fi inspectorii, agenții de poliție, procurorii și judecătorii.

Ținând seama de procesul legislativ, nu sunt prevăzute alte măsuri de monitorizare în cadrul celei de a opta runde de evaluări reciproce.

⁹ COM(2021) 851 final.